
Znamení bohyně Isis

Eufroniovo varování bylo oprávněné, plavba trvala mnohem déle, než se předpokládalo, a já strávila většinu cesty schoulená s bratry v lodní kajutě, zatímco venku skučel vítr. Zůstali jsme na palubě, i když loď přistála, protože Agrippa by nás jinak musel zavřít do vězení s ostatními zajatci. Myslela jsem si, že si loď po osmi měsících plavby vryju do paměti, ale nestalo se tak. Vzpomínky možná spláchl smutek – nebo laskavá bohyně Isis. Příjezd do Říma si však pamatuju do posledního detailu.

Pro pochod oslavující Oktaviánův triumf nás oblékli do královského oděvu. Já jsem měla na sobě bílou řeckou tógu a na čele perlový diadém, proto jsem se snažila kráčet jako královna. Vojáci nás neustále postrkovali s ostatními zajatci, zatímco otroci, žoldáci a dokonce ptáci v klecích přihlíželi té ponižující, tragické maškarádě.

Cizí princové, kdysi matčini spojenci, byli spoutáni kovovým obojkem na krku, s pouty na ruku. Nepřekvapilo mě to, mezi zajatci jsem však nečekala tolik Isidiných kněží a kněžek. Pátrala jsem mezi nimi pohledem a vydechla jsem úlevou, když jsem nezahlédla Eufronia. Někteří z nich stáli v ponuré odevzdanosti, jiní plakali strachem. Pozorně si nás prohlíželi – děti jejich poražených vůdců – a já věděla, že nesmím plakat. Kdysi udělovali válečným zajatcům při římských triumfálních procesích milost, jenže v takovou velkorysost jsem se ani neodvážila doufat. Tato válka byla jiná a také Řím je jiný... Je to Oktaviánův Řím.

Za městskými branami se ozval křik krvelačného davu. Pod dohledem admirála Agrippy popadli vojáci Helia, aby mu nasadili zlatá pouta. Přestože jsme věděli, že to musí přijít, skutečná situace byla najednou nesnesitelná.

„Pusťte ho!“ rozzuřila jsem se.

Agrippa mě umlčel políčkem, až se mi zatmělo před očima. Než jsem se vzpamatovala, silný žoldnér mi sevřel ramena a třásl se mnou, dokud jsem nezeslábla hrůzou. Raději bych řekla, jak statečně jsem se bránila okovům, jenže násilnické chování nepřítelů mě úplně ochromilo. Můj bratr dvojče se zachoval odvážněji. Museli ho držet dva vojáci, aby mu zapnuli obojek kolem krku, přesto se mu podařilo nakopnout jednoho do rozkroku, až voják bolestí klesl na kolena.

„Odvážný spratek, co?“ uchechtl se Agrippa. „Kdyby aspoň polovina Kleopatřiných vojáků měla stejnou kuráž, mohli jsme mít lepší zábavu.“

Žoldáci se drsně rozřehtali. Agrippa spokojeně pokyvoval hlavou, když viděl, že nás s Heliem konečně zkontrolovali. Ano, ptolemaiovská hrdost mě neuchránila před bolestným zachroptěním, když mi zlatý obojek sevřel hrdlo. „Nemůžu dýchat!“ stěžovala jsem si, ale římský voják po mně plivl a postrčil mě dopředu. „Kdybys nemohla dýchat, nevrískala bys,“ zahučel.

Odklopýtala jsem snad tři kroky, když mě tíha pout stáhla k zemi. Při pádu jsem si odřela kolena, ale to nebylo nic proti bolesti sevřeného krku. Věděla jsem, že Římané své zajatce škrtí, a byla jsem přesvědčená, že právě takový konec čeká také nás.

„Vždyť je to dítě, nechápe, co se děje,“ zastal se mě zajatec za mnou. Ohlédla jsem se. Byl to princ z Emesy, spojenec bojující ve válce po boku mého otce. Tvrdě zaplatil za svou oddanost.

V tom se mýlil. Věděla jsem příliš dobře, o co jde.

„Antonius ji považoval za dost starou, protože ji jmenoval královnou. Vzdal se římské říše ve prospěch svých parchantů. Tak proč by se teď nemohla vláčet v železech?“ naparoval se Agrippa.

Prsty jsem zarývala pod obojek v naději, že ho snad trochu uvolním. Až Helios mě vrátil do reality, když se nenápadně dotkl mého lokte. „Nedávej najevo utrpení. Dýchej pomalu. Je to těžké, ale jde to,“ zašeptal.

Několikrát jsem se zvolna, dlouze nadechla a zjistila, že má pravdu. Pomohl mi vstát. Dýchal se mnou a chvíli jsme se ploužili ve stejném rytmu, dokud jsem se neuklidnila. Setřásla jsem špínu ze šatů, ale to už s námi vojáci smýkli vpřed a připevnili řetězy k obrovské soše – majestátní postavě mé matky s hadem ovíjejícím se jí kolem ruky. U jejích nohou byla umístěna mrtvá těla obou věrných služebných. Zrudla jsem zlostí, protože matka byla nahá.

Oktavián slíbil Římu, že jim přivede poraženou Kleopatru v řetězech. Nedokázal to, proto asi zvolil tenhle způsob, jak mou matku i po smrti ponížit. Znali snad Římané kouzla, jak voskovou figurínu matky oživit jejím duchem? To prý dokázali pouze mágové jako Eufronius, ačkoli jsem ho nikdy neviděla provádět takové kouzlo. Co když se to Římané nějak naučili? Vrátil matku zpět do života a pak ji znovu zabijí?

V té chvíli prošel kolem nás muž s rudou tváří a nasedl do dvoukolového kočáru. Nezahlédla jsem víc než rozevlátou karmínovou tógu a pak postavu obklopily strážce ozbrojené svazky rituálních železných prutů a sekerami. Vojáci začali provolávat slávu a já jsem pochopila, že ten muž nemohl být nikdo jiný než samotný Oktavián. Jenže jakmile

nastoupil do kočáru, matčina socha mi zaclonila výhled. Cézár se neobtěžoval zavazit pohledem o děti poraženého protivníka, které teď vlečou v řetězech ulicemi.

V přední řadě přihlížejících stál nějaký muž s havranem na rameně. Pták zatřepal křídly a zvolal: „Bud' zdrav, vítězný cézare Oktaviáne!“

„Chytrý pták. Jistě patříš k našim stoupencům,“ pochválil muže římský zřízenec.

„Ha, ha!“ zachechtal se jiný muž v davu. „Má doma dalšího ptáka a naučil ho volat: *Bud' zdrav, vítězný cézare Antonie!*“

Vojáci se rozchechtali, ale smích vzápětí pohltilo ohlušující trubení oznamující otvírání městských bran. Dav křikem vítal sněhobílé obětní býky v čele našeho smutného procesí. Pak vjížděl konvoj kočárů vrchovatě naplněných amforami egyptského zlata.

„Sledujete oslavu lupičů,“ poznamenal princ z Emesy. „My jsme usilovali o nastolení zlatého věku, jenže oni bojovali za věk zlata.“ Princ byl rozhořčený a tvářil se, jako by čekal, že ho římstí vojáci doprovázející průvod potrestají. Poznámka však zanikla ve vrzání a rachotu kol vozů.

Otec, Marcus Antonius, nám vyprávěl o svém milovaném Římě. Jednou se dokonce chlubil, že mě do města přinese na ramenou. S jak hlubokým zármutkem teď jeho duch přihlíží, jak nás vlečou do Říma v okovech!

„Zabijí nás. Uškrtí nás jako prachobyčejné kriminálníky,“ vykřikl jeden zajatec. Byl to pan Diodromes, muž z matčina dvora. Teď vypadal jako zločinec. Římané mu dovolili obléknout si jen bederní roušku, takže byly vidět krvavé pruhy na zádech po bičování.

„Neděš ubohé děti,“ napomenul ho princ z Emesy.

„Musíme je zavražďovat,“ prohlásil Diodromes. „V tom je síla Říma. Legie mašírují před námi jen proto, aby předvedly lidu, jak jsme poníženi, a pak nás všechny uškrtí.“

Filadelfus začal vzlykat.

„Neposlouchej ho,“ zašeptala jsem bratrovi.

Zatímco legie proudily do města, soustředila jsem se na dýchání. Za branou mizela jedna část průvodu za druhou, ale dav čekal na nás – na Oktaviána a jeho zajatce.

Hudebníci se připravovali pro velkou chvíli, kolem procválali koně a oblak prachu zpod kopyt nám zaclonil výhled na zlatý kočár. Jakmile jsme prošli městskou branou, křik Římanů na nás zapůsobil stejně jako odporný zápach. Ten mohlo způsobit nezvyklé množství lidí pohromadě podél úzké ulice nebo také všelijaká exotická zvířata, která tu převáděli. Zápach se možná šířil i z nuzných chatrčí vystavěných jedna na druhé tak těsně, že se do ulice ani nedostalo slunce.

Těkala jsem očima na všechny strany. Všude, kam jsem se podívala, stály ty ubohé chatrče, některé dokonce slepené ze šedé hlíny a cihel. Zdobné oblouky a barevné baldachýny měly průvodu přidat na kráse, protože jsem strávila celý život v mramorové Alexandrii, vnímala jsem ten pokus o zkrášlení jen jako marné úsilí zakrýt všechnu tu ošklivost.

Koutkem oka jsem se podívala po Heliovi. Kulil oči úžasem stejně jako já. Tohle přece nemůže být otcův milovaný Řím! Město na nás působilo spíš jako přečpaný tábor barbarů. Lidé se tlačili na střeších, nakláněli se z oken, provolávali chválu Oktaviánovi a házeli před jeho kočár květiny. „Bud' zdrav, dobyvateli!“

Pak se objevila matčina socha a projevy radosti se změnily ve škodolibý výsměch. Ozývaly se nenávislné posměšky. „Zmije od Nilu!“ vykřikl někdo. „Coura! Děvka!“

Nenávislné ječení nabíralo na síle, až se začali plašit koně. Princ z Emesy šklubl řetězem a strhl nás na bok, jinak by nás možná pošlapali.

Na vriskající dav byl strašný pohled. Lidé na matčinu sochu plivali, házeli po ní kamení, zlořečili jí. Pak obrátili pozornost k nám. Uvědomila jsem si, proč je obojek na krku tak vysoký a těsný – abych nemohla odvrátit pohled.

Tohle byl jakýsi další způsob pohřbu mé matky – temný a zvrácený. V Alexandrii mě lid zahrnoval láskou, nyní jsem cítila smrtelnou úzkost z nenávisti římské lůzy.

„Plody egyptské zrůdy! Můj syn kvůli vaší matce zemřel,“ vrískla na mě jakási ženština. Do ruky mě zasáhl kámen. Sykla jsem bolestí.

„Chci tě vidět umřít!“ hulákal nějaký muž na mé dvojče. „Ať tě uškvaří! Zbičují tě, až z tebe zůstanou cáry!“

Helios kráčet s pohrdavě sevřenými rty, hrdě a nevšímavě. Jeho vznešenost mě posilovala.

„Je správné urážet Kleopatřiny děti?“ přehlušil všeobecné spílání postarší muž s vrásčitou tváří. Možná znal otce. Rozvášněný dav ho však snadno přehlušil.

Vřískot, troubení, řinčení činelů splývaly v záštiplnou směsici zvuků, nad níž by Isis zaplakala. Zdálo se, že lidé zapomněli na roli mého otce ve válce – jeho přívržence nebylo vidět. Nevěděla jsem, jestli je dal Oktavián pobít, nebo tu byli, ale ze strachu o život mlčeli.

Eufronius nás učil, že někteří Římané vyznávali víru v bohyni Isis a dokonce dřív, než jsem se narodila, šířilo se vyznání po celém světě. Pokud však byli v davu věřící, i oni mlčeli – buď čekali, až přijde jejich chvíle, nebo z lhostejnosti k našim osudům, když jejich víra vyhasla se životem mé matky. Její voskovou sochu předváděli Římané svému lidu jako nahou děvku – snad aby vrhli stín na Caesarionův nebo náš původ, přestože jsme byli napůl Římané. Tuto skutečnost si však nikdo z nepřátel nechtěl připomenout – a dnes ani já ne.

„Vítej, vítězi!“ volali vojáci na Oktaviána, zatímco matčině soše a jejím dětem byly určeny ty nejohavnější urážky. Dokonce jsem byla ráda, že se této chvíli nedožila.

Egyptané věřili, že faraonové jsou vystavení útrapám při průchodu branami na své cestě do dalšího života, a já jsem si teď připadala podobně. Lidé na mě plivali, proklínali mě, nadávali mi, volali po naší smrti. Zatvrdila jsem se. Jsem královna, dcera Isis, potomek rodové linie Alexandra Velikého. Pocházím z čistého, kulturního města z mramoru.

Nemilosrdné letní slunce mi spalovalo světlou pleť, po hodinách pochodu jsem byla vyčerpaná a měla jsem strašnou žízeň. Za nic na světě bych se však nerozplakala.

Odkudsi přilétl kámen a udeřil Filadelfa pod oko. Rána začala krváčet. Bratr za chvíli klesl na kolena a princ z Emesy mu pomohl na nohy.

„Díky za laskavost,“ řekla jsem polohlasně. „A díky za oddanost, kterou jsi projevil mým rodičům.“

Naše zraky se setkaly. „Stejně oddaný zůstanu vám a vašemu bratrovi,“ řekl princ.

„Král Caesarion ti bude vděčný.“

„Nemám na mysli *toho* bratra,“ opravil mě prince, „ale vaše svaté dvojče.“

Nevěděla jsem, jak odpovědět. Dokonce jsem si ani nebyla jistá, jestli to myslel upřímně. Bolest a hrůza mě úplně ochromily. Už jsem neslyšela nadávky a vulgární posměšky, kterými nás dav častoval, splývaly s ostatním hlukem. Šok a únava mi umožnily snadněji snášet bolest nohou.

Průvod konečně zpomalil, protože kočár dojel k chrámu, a oslavné výkřiky utichaly.

Vzápětí se vše zastavilo.

Dobyvatel a vítěz Oktavián vystoupil z kočáru vykládaného drahokamy a v celé své purpurové nádheře kráčel po chrámových schodech ke vchodu. Dav šuměl. Vítěz se pokorně poklonil soše Jupitera a odložil vavřínový věnec a žezlo. Pak uchopil nůž a pozvedl ruku nad šíji jednoho obětního býka. Jediným mocným pohybem mu v následujícím okamžiku prořízl hrdlo.

„Teď zajatci!“ skandoval dav, jakmile zvíře kleslo k zemi. Na obětní oltář se snesla sprška krve, která pak odtékala do připravené struhy.

Vojáci popadli Helia, mě i Filadelfa a smýkli s námi ke schodům, před muže, který držel v ruku náš další osud. Konečně se snížil k pohledu na potomky těch, jejichž životy zničil.

V tu chvíli se zdálo, že obecnost zatajilo dech. Podívala jsem se Oktaviánovi do očí, ale na to, co jsem v nich spatřila, jsem nebyla připravená.

Matka byla žena překypující energií a bezbřehým elánem. Otec byl statný muž se širokými rameny, který už svou postavou zastrašil nepřítele a svým šarmem si snadno získával přátele. Vyrostla jsem s vědomím, že moji rodiče jsou nejmocnější lidé na světě, proto jsem si představovala Oktaviána doslova jako obra, když je dokázal porazit.

Místo toho přede mnou stál drobný muž, jehož bledá pleť prosvítala přes rudé líčidlo na tváři. Ruce měl křehké, krk tenký – prostě všechno na něm bylo ve srovnání s vojáky, které jsem kdy viděla, jaksi nepřirozeně drobné. Překvapením jsem otevřela ústa, v prvním okamžiku jsem se totiž domnívala, že došlo k nějakému omylu, vždyť statný admirál Agrippa připomínal vládce mnohem víc.

V Oktaviánových přimhouřených šedých očích jsem četla výsměch a krutost. Otřásla jsem se.

Oktavián si nás pozorně prohlížel a lid čekal. Palcem a ukazováčkem mě uchopil za bradu a otáčel mi hlavou, co jen obojek dovolil. Při doteku chladných prstů mi po zádech běhal mráz. Pak jeden prst sklouzl po mém hrdle k jadeitovému amuletu. Zadíval se na nápis. „Co to znamená?“ zeptal se skoro výhružně.

„Jsem Znovuvzkříšení,“ odpověděla jsem. Ani mě nenapadlo lhát.

Oktavián zvedl obočí. „Opravdu?“

Nebyla jsem schopná odpovědět. V ruce stále držel obětní nůž, z něhož kapala krev.

„Potomek coury se podobá své matce,“ pronesl klidně.

„Je přece také dcerou pana Antonia!“ odvážil se vykřiknout princ z Emesy. „Je Římanka! Riskuješ, jestli na to zapomínáš.“

Nikdy nepochopím, co prince přimělo k otevřenému projevu oddanosti, která ho v následujících okamžicích stála život. Oktavián provedl rázné gesto, jímž byli Římané proslaveni, a voják zasekl rituální sekeru do princovy hrudi.

Tělo se skácelo na chrámové schody, stejně jako před chvílí obětní býk. Filadelfus vykřikl a já jsem otevřela ústa v němém výkřiku, když mi princova krev potřísnila šaty. Hlava umírajícího muže tupě udeřila o kamenný schod, v koutku úst se objevila krvavá pěna. Z brutálně rozpůleného hrudníku vytékala krev do mých sandálů. Rána ještě pulzovala. Pak princovy oči zmatněly a upřely se strnule do prázdna.

Přihlížející dávali radostným pokřikem najevo nadšení.

V té chvíli se ve mně všechno zhroutilo. Matka se mýlila, na smrti není nic krásného. Obličej mrtvého muže byl šedivý a nehybný jako matčina vosková socha.

Oktavián zvedl nůž k Heliovi. „Ne, prosím!“ vykřikla jsem v hrůze.

„Nepros,“ zasyčel bratr.

Vítězství nebo smrt bylo naše rodové motto. Jenže já si zoufale přála žít. Kde jsou naši přátelé? Jsou všichni mrtví nebo zůstali v Alexandrii? Co zdrželo Caesariona s armádou? Proč tyhle barbary ještě nepobil? A Isis? Jestli v nás žije, co se stane, až zemřeme?

Matka nás učila neplakat před cizími lidmi, ale pokud Oktavián chce vidět mé slzy, vyhovím mu. Poklekla jsem před vrahem mého spojence. „Milosrdenství!“ vzlykala jsem. „Děti římského triumvira Marka Antonia prosí o milost.“

Kdyby se k prosbě snížili mí bratři, lid by patrně reagoval jinak. Jestliže dívka poklekne do kaluže krve před Oktaviána a takto se poníží, nevidí na tom nikdo nic divného. Lidé lítostivě zakvíleli a koutky Oktaviánových úst se zvedly v úsměvu.

Najednou, jakoby připravená právě na tuto chvíli, vystoupila po schodech matrona ve strohých hnědých šatech a šále. Působila obyčejně, ale já ji vnímala jako hotové ztělesnění Isis, jako bohyni spásy. „Cézare, odpusť obyčejné ženě tu drzost, ale také já snažně prosím, abys projevil velkorysost a ustrnul se nad ubohými, bezmocnými dětmi.“

Oktavián nasadil zvýšený, teatrální tón. „Sestro, snad nežádáš o milost pro tyhle parchanty? Copak nevíš, že jsou to děti egyptské děvky, která ti odlákala váženého Antonia?“

Žena pokračovala, nyní už hlasitěji. „Antonius by zůstal oddaný Římu, kdyby ho Kleopatra neomámila svými exotickými lektvary a nepodlehla nepravé víře. Jako Antoniova právoplatná manželka žádám o milost pro tyto děti, které vychovám jako vlastní. Zůstanu Antoniovi stejně oddaná, jako měl on zůstat věrný Římu.“

Nenápadně jsem na okamžik pozvedla zrak, jen abych spatřila Oktaviánův úsměv. Císař předváděl svou roli s dokonalostí. Krev mezi mými prsty a na šatech byla však příliš opravdová.

„Má sestro, vyhovuji tvému přání,“ promluvil konečně.

„Cézar ušetří děti!“ zvěstoval posel davu.

Vdechla jsem vůni vavřínu a sladký pach krve... a potom jsem se roztrásla a ani příliš nevnímala, že ostatní zajatce odvádějí.

Nenáviděla jsem Řím a on nenáviděl mě, ale budu žít. Zůstaneme naživu a na ničem jiném teď nezáleží.